[illegible]рибуна віл[illegible] українського [illegible] на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Телефон: HEnderson 4-0807, 4-0237
Тел. УНС: HEnderson 4-1016

РІК LXI. Ч. 19. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 21-го СІЧНЯ 1953. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS No. 19. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 21, 1953. VOL. LXI

АЙЗЕНГАВЕР СКЛАВ ПРИСЯГУ ЯК 34-тий ПРЕЗИДЕНТ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

Вашинґтон. — У вівторок, 20 січня, згідно з вимогами конституції Злучених Держав, на відкритій площі перед Капітолем під час церемонії, якій приглядалися близько міліон осіб, перебрав владу провідної демократичної країни як її 34-тий президент. [illegible]им чином зовсім спокійно уступив дотеперішній верховний урядовець, Гері С. Труман, а на його місце прийшов нововибраний народом президент, генерал Двайт Д. Айзенгавер. Формулу присяги провів новому президентові голова Верховного Суду, Фред М. Вінсон, а її передано через радіо й телевізію до відома цілій країні і, по скільки це було можливе, усьому світові.

Заки наспіють звідомлення з описом відбутої інавґураційної паради, тимчасові вісті подають пункти програми, яких мали дотримуватися її впорядчики. В год. 9.15 ранку президент Айзенгавер і його рідня та члени нової адміністрації явилися на Богослуженні в пресвитеріянській церкві, після чого Айзенгавер виїхав з готелю Статлера до Білого Дому, в товаристві сен. Стайлса Бріджеса, тимчасового голови Сенату і конґресмена Джозефа В. Мартіна, спікера Палати Репрезентантів. В год. 11.30 президент Труман і ген. Айзенгавер, сен. Бріджес і конґресмен Мартін виїхали з Білого Дому до Капітолю, тобто будинку, в якому відбувають наради обидві палати Конґресу. Приїхавши сюди, вони зайшли до бюра голови Сенату, а міжтим на дворі, перед Капітолем, почалися церемонії для введення президента в урядування. В год. 11.45 хор Каледжа Огайо відспівав привітну пісню, за цим прийшла уставка прапорів, серед гри оркестри морської піхоти. У саме полудне відкрив параду молитвою Преосв. Патрик О'Бойл, католицький епископ дієцезії Вашинґтону, а співачка негритянка, Дороті Мейнор, відспівала національний гимн.

Конституційну присягу склав наперед віцепрезидент Річард М. Ніксон. Її провів сен. Вільям Новленд з Каліфорнії, а тенор Метрополітен Опери Юджін Конлі відспівав відповідну пісню. Слідувала молитва рабіна Абба Гілел Сілвера з Клівленду, оркестра заграла знову і тоді прийшов момент для присяги нововибраного президента ген. Двайта Д. Айзенгавера, яку провів голова Верховного Суду, Фред М. Вінсон.

Негайно потім виголосив новий президент інавґураційну промову, яка тривала понад 15 мінут. Благословенням Преосв. Генрі К. Шеріла з Ню Йорку, голови Протестантської Єпископальної Церкви в Америці і відограниям національного гимну оркестрою покінчено церемонію введення в урядування нового президента.

Після короткої перекуски в бюрі секретаря Сенату, президент і його жінка почали парадний в'їзд до Білого Дому, переїжджаючи серед двох мільйонів громадян вулицями: Конститушен Евеню, Пенсилванія Евеню, 15-та вулиця, дальше Пенсилванія Евеню, де була уставлена степениця для президента й його почоту для перегляду учасників походу, 17-та вулиця, Стейт Плейс, Вест Екзекютів Евеню і до Білого Дому. Парада вулицями міста була обчислена на три години, а на год. 8 ввечорі заповіджено інавґураційний баль.

ДВАЙТ Д. АЙЗЕНГАВЕР — 34-ий ПРЕЗИДЕНТ ЗДА

ЕВРОПА МОЖЕ СТРИМАТИ ЧЕРВОНИХ – ТВЕРДИТЬ АЧЕСОН

Вашинґтон. — Під час своєї останньої наради в Сенатській Комісії Закордонних Справ, державний секретар адміністрації Трумана, Дін Ачесон, висловив свої погляди на силу держав, об'єднаних в Північно-Атлантійському Пакті. За думкою Ачесона, сила країн Заходу зросла настільки, що вони спроможні відбити напад червоних на вільний світ. Зокрема такий напад тепер „повинен би бути пов'язаний з перебудовою". Це останнє ствердження Ачесона викликало пояснення республіканського члена Комісії, Александра Вайлі, який сказав, що Ачесон думав тут про необхідність для росіян і їхніх союзників, перегрупувати свої війська перед нападом на Західню Европу, а таке перегруповання, звичайно, не може пройти непомітно перед увагою Заходу і Захід зможе приготовитись для наступних подій. Отож Совєти не можуть вже тепер пройти переможно по Европі, а зустрінуть належну оборону з боку зміцнених збройних сил держав, що об'єдналися в НАТО. При цій нагоді, пригадують, що ген. Ріджвей, верховний командант збройних сил союзників в Европі, ствердив недавно на пресовій конференції, що сили Західної Европи, враховуючи сюди п'ять дивізій ЗДА, що знаходяться в Західній Німеччині матимуть тяжкі змагання, якщо війна з Совєтами вибухне під час найближчих 12 до 18 місяців. У дальшій розмові з членами Комісії, Ачесон висловив свої бадьорі погляди на майбутнє об'єднаного Західнього світу.

Президент Труман вимагає ухвалення програми консервації води

Вашинґтон. — Заки ще през. Труман залишив Білий Дім, він передав Конґресові приготовану програму консервації води, яка мала б прийти на місце „латанини" з року на рік. Він назвав води Злучених Держав „підставою, на якій опирається наша краєва безпека, наша спроможність втримати демократичний устрій і наш провід у вільному світі". Яке значення має вода для оборони, Труман вказав на прикладі проєкту Беневіл на ріці Теннесі, звідки дістається електричну силу для фабрик, що працюють для оборонної продукції. Програма, виявлена Труманом, охоплює між ін. організацію засобів для побудови річних басейнів; скорочення поступовання при суперечках між федеральною владою й Конґресом, які приходять у таких справах кожного року: вирішення, хто має платити за виконання проєктів; підготовити поступовання для вирішення, як можуть найбільшу користь віднести фармери й підприємства з таких водних побудов.

Голова юнії витратив 32,000 долярів

Ню Йорк. — Стейтова Карна Комісія, починаючи наново відкладені переслухання в справі підпольного злочину на нюйоркському водному фронті, довідалася від покликаного на свідчення Алекса Ді Бріззі, голови відділу 920 юнії прибережних робітників з дільниці Статен Айленду, що цей відділ витратив $ 32,000 фондів і залишив дефіцит з 3-4 тисяч, а з того нічого не було вписане до фінансових книжок. Не було теж банкового конта, як свідчив фінансовий секретар відділу Дж. Б. Франклін, бо, на його думку, „ніколи ніщо не лишалося в касі". Обидва свідки признали між ін., що вони дістали від відділу юнії по $ 500 на покриття їхньої участи в окружній конвенції їхньої юнії, що відбулася в 1951 р. в Ню Йорку і не вважали за відповідне скласти звіту з грошей і з конвенції.

ВІЛСОНА НЕ ЗАТВЕРДЖЕНО В СЕНАТІ НА СЕКРЕТАРЯ ОБОРОНИ

Вашинґтон. — Сенатська комісія одноголосно затвердила заздалегідь дальших три члени кабінету нововибраного президента Двайта Д. Айзенгавера, щоб дати повному Сенатові спроможність якнайшвидше затвердити їх на їхніх становищах. Це такі секретарі: секретар скарбу Дж. М. Гомфрі, генеральний прокуратор — як секретар справедливости — Герберт Бравнел, і секретар торгівлі Сінклер Вікс. Такі самі попереджаючі затвердження признала сенатська комісія кільком високим урядовцям, що не мають ранґи кабінетних секретарів, а відмовилася затвердити призначеного на секретара оборони Чарлса Е. Вілсона тому, що проти нього висунено закид, що він як голова Дженерал Моторс Корпорейшен, може заробляти на урядових замовленнях що їх дає департамент оборони його підприємству. Проти таких заробітків існує відповідна постанова закону і тому прибічники ген. Айзенгавера придумують способи, як вийти з цих труднощів. Справа буде розглядана на найближчім засіданні кабінету і тоді генеральний прокуратор Бравнел, який буде вже заприсяжений, матиме нагоду висловити свою правничу опінію.

Відгомін Українського Дня в Клівленді в американській пресі

Клівленд. — Врочисті святкування проголошеного губернатором стейту Огайо Українського Дня в Клівленді, зв'язаного з роковинами проголошення самостійности і соборности Української Народної Республіки, відбились відгомоном в місцевій американській пресі, що на своїх сторінках інформує про причини і цілі святкувань та їх перебіг. „Клівленд ПлейнДілер" з 19-го січня на цю тему м. і. пише:

„Понад 1,300 клівлендців українського походження відзначили 35-ту річницю проголошення Української Республіки на вчорашньому зібранні в Паблік Голл. Головним промовцем був д-р Лука Мишуга з Джерзі Ситі, Н. Дж., редактор українського національного щоденника „Свобода". „Боротьба 45 мільйонів українців за їхнє національне визволення продовжується до сьогоднішнього дня з щораз більшою силою" — говорив д-р Мишуга, перестерігаючи, що теперішня американська закордонна політика відносно Росії фактично є водою на комуністичний млин, обстоюючи визволення народу Росії як бльоку з-під комуністичного панування. Він домагався розчленування Росії на національні держави. „Якщо б аліянти були прийшли з допомогою Українській Республіці 35 років тому, вільна і незалежна Україна на Сході Европи була б встоялась як приятель і союзник Америки і тоді теж Росія була б вела своє нормальне і мирне життя в своїх етнографічних кордонах" — твердив він — пише „Плейн Ділер", передаючи в дальшому перебіг свята.

Другий бунт у в'язниці в Пенсилвенії

Питсбурґ. — Ледве покінчився бунт 1,000 в'язнів у тюрмі Вестерн Пенсилванія Пенітеншері в Питсбурґу, а вже наспіли звідомлення з Роквю Пенітеншері в Белфонте, у віддалі 200 миль від Питсбурґа, що там теж вибух бунт, який охопив 600 з усіх 775 в'язнів. Вони схопили шість сторожів і забарикадували себе в своїх переділках. Управа тюрми наказала позамикати ланцюгами двері від поодиноких секцій ,коли в'язні позабирали ключі. Стейтові урядовці, які приїхали були до Питсбурґа для наладнання бунту у Вестерн Пенсилванія Пенітеншері, мусіли негайно відлетіти літаком до Белфонте. У питсбурзькій тюрмі вдалося сторожам увійти до зруйнованої частини і привернути спокій. Бунтарі випустили забраних закладників п'ятьох сторожів, коли окружний прокуратор обіцяв їм, що скарги будуть взяті до уваги.

АДЕНАУЕР ЗАПЕРЕЧУЄ ВІДРОДЖЕННЯ НАЦІЗМУ В НІМЕЧЧИНІ

Бонн, Німеччина. — Західно-німецький канцлер д-р Конрад Аденауер, промовляючи вчора через радіо до німецького народу, намагався злагіднити американські та англійські коментарі на тему розкритої недавно англійськими властями небезпеки нацистичної змови на повалення теперішнього режиму та відновлення нацистичного Райху. Англійці заарештували сімох учасників цієї змови, які займали високі становища в гітлерівському режимі та які тепер були в порозумінні з нацистами в інших країнах, як теж зі Совєтами. Після того арешту англійська і головно американська преса — широко обговорювала прояви відродження нацизму в Німеччині, наводячи на це цілу низку інших фактів. Канцлер Аденауер заперечував ці повідомлення, покликуючись на факт, що під час виборів — прихильники і симпатики нацизму завжди творили тільки незначну меншість. Американські коментарі про відродження нацизму в Німеччині д-р Аденауер вважає за безпідставні і передчасні. Відносно арешту сімох учасників нацистичної змови, канцлер Аденауер твердив, що німці самі були б їх заарештували та повели проти них і їх спільників відповідне слідство, якщо б англійці були передали їм свої інформації про цю змову.

Західний Берлін дістає $47,620,000 американської допомоги

Берлін. — Агенція Взаємної Безпеки проголосила далекойдучу програму інвестицій, призначених на скріплення господарського становища Західного Берліну. Програма передбачує велику фінансову допомогу старим і новим підприємствам, які могли б постійно затруднювати бодай частину з теперішніх 250,000 безробітних в цій колишній столиці Німеччини. Для переведення цієї програми Агенція призначила 200 мільйонів німецьких марок, що відповідає вартости 47,620,000 американських долярів. Фонди будуть розділені у формі довгореченцевих позичок приватним підприємствам, які виповнять відповідні передумови та переберуть відповідні зобов'язання щодо затруднення безробітних.

1,300 втікачів з совєтської зони впродовж одного дня

Берлін. — В понеділок 19-го січня із совєтської зони Німеччини та з опанованих комуністами країн втекло до західного Берліну 1,300 осіб, в тому 30 жидів, яким пощастило втратися з-поза залізної заслони перед новою лихоманкою „сіоністичних шпигунів". Це найбільша кількість втікачів впродовж одного дня від 29-го грудня м. р., коли в західних зонах Берліну було зголосилось 1,500 втікачів з-поза залізної заслони. Впродовж одного місяця втекло 300 жидів. Большевики роблять тепер драстичні заходи для припинення тої великої хвилі втікачів, будуючи дротяні перегороди вже в самому Берліні та припинивши звичайний рух міської залізниці із східного в західні сектори міста.

Югославія погоджується на формальний договір в справі оборони

Белград, Югославія. — Хоч військові і дипломатичні переговори між Югославією, Туреччиною і Грецією в справі балканської оборонної антанти ведуться вже від довшого часу, то щойно тепер Югославія виявила свою готовість підписати формальний оборонний договір з тими країнами. Тому, що Греція і Туреччина є членами Північно-Атлантійського Пакту, то югославський договір з ними означав би й посередній зв'язок Югославії з системою західної оборони. Готовість Югославії підписати такий формальний договір виявила офіціяльна пресова агенція, — коментуючи заповіджений на сьогодні приїзд до югославської столиці турецького міністра закордонних справ — Фауда Копролю. В повідомленні сказано, що Югославія, Греція і Туреччина „розвинули принципи майбутнього балканського аліянсу", призначеного теж на „узгіднення всіх своїх цілей з загальною европейською обороною."

Цінне археологічне відкриття в Перу

Ліма, Перу. — Два американські археологи можуть радіти незвичайно цінним археологічним відкриттям. Біля ріки, недалеко, (всього десять миль) від міста Ліма, вони відкрили стінне малювання, що має 2,000 років. Новознайдене малювання внесе цінні дані, для розрізнення гірської й прибережної культур давніх мешканців Перу. Малюнки ці — це фрески на внутрішній стіні святині, що чудово збереглися до наших часів. Добре збереження пояснюють фахівці особливими якостями приморського повітря. Відкриття зроблено випадково, коли археологи Л. Стумер і Р. Шедел шукали слідів різних культур, що колись існували понад побережжям Перу. Археологи сподіваються, що ці прадавні фрески будуть оголошені за державну історичну пам'ятку й що відповідні перуанські установи заопікуються ними. Святиня, на стіні якої знайдено безцінну пам'ятку давнього мистецтва, була колись центром релігійного життя великого обширу.

КОРОТКІ ВІСТІ

● **Музей мистецтва** в Ню Йорку підрахував, що минулого року його відвідало 2,328,322 осіб. За увесь час, лише в 1950 р. число відвідувачів було вище і виносило біля двох з половиною мільйонів осіб.

● **Випадки, спричинені** автовим рухом у Ню Йорку значно понизились в цьому році, в порівнянні з цифрами минулого року. Так, за минулий тиждень втратило життя всього 4 особи, а в минулому році — 10. Поранених було 596, а в минулому році за цей самий тиждень 670 осіб.

● **Густий туман,** що осів на Ню Йорк у вівторок рано, спричинив рідку катастрофу порома, т. зв. „Феррі", коли пором — що курсує поміж Мангаттеном і Стейтен Айленд наїхав на пором „Елліс Айленд".

● **Наукові досліди** над проблемами Пацифіку розпочинає університет Яле, при співпраці Гавайського університету та Музею в Гонолулу. Корпорація Карнеґі підтримує матеріяльно ці досліди датком в 200,000 долярів.

● **„Революційні суди"** — організує єгипетський прем'єр Мохаммед Наґіб, щоб судити 213 недавно арештовані особи за те, що старалися викликати політичні неспокої в Єгипті. Між арештованими — 48 комуністів.

● **Проти озброєння** арабських країн заявився ізраїльський амбасадор до Англії Еліягу Елат, бо, на його думку, це озброєння небезпечне для миру на Середньому Сході.

● **Президент Південної** Кореї Синґман Рі заявив, що після побуту в Японії він переконався, що Японія може бути добрим сусідом для Кореї.

● **195 італійців покинули** комуністичну партію в місцевості Катанзано. Цю втечу спричинила земельна реформа і те, що комуністичний посол із цієї місцевости виступив із цієї партії.

● **Привозять золото** в своїх шлунках до Індії. Бомбайська митна сторожа заарештувала 6 індійців, які в шлунках нелеґально привезли золота вартости 10,000 долярів. Їх відослали до шпиталю на пересвітлення.

НОВА ПРОВОКАЦІЯ КИТАЙСЬКИХ ЧЕРВОНИХ

КИТАЙСЬКА ПРИБЕРЕЖНА АРТИЛЕРІЯ ОБСТРІЛЮВАЛА АМЕРИКАНСЬКИЙ РЯТУНКОВИЙ КОРАБЕЛЬ І ЛІТАК

Пирл Гарбор. — Речник головної квартири американської тихоокеанської фльоти ствердив, що комуно-китайські прибережні гармати не тільки збили патрульний літак американської фльоти, але опісля ще теж обстрілювали американський рятунковий корабель та інший рятунковий літак, які намагались рятувати залогу збитого літака. На збитому літаку та на іншому морському літаку, який розбився сам рятуючи розбитків з першого літака, було всіх 21 членів залоги. З них опісля 10 врятовано, а доля 11 інших невідома. Існують побоювання, що деяких з них могли схопити китайські червоні. На рятунок розбиткам поспішив один американський нищильник і власне на нього відкрили вогонь комуно-китайські прибережні батерії. Корабель не був пошкоджений. Перший випадок обстрілу американського літака над проливом між Формозою і комуно-китайським континентом у віддаленні коло 6 миль на північний схід від порту Сватов трапився в неділю. На рятунок розбитому літакові прийшов інший літак, що врятував з води 11 членів залоги першого літака, але підносячись з води сам запалився та впав в воду. Опісля американські і британські рятункові кораблі і літаки врятували знову 10 членів залоги, 7 з першого і 3 з другого літака, продовжуючи пошукуваня за іншими. З американського боку не повідомлено, чи обстрілюваний рятунковий нищильник відповів вогнем на вогонь з комуністичних батерій. Крім того, з американської квартири на Формозі повідомлено, що один ворожий літак обстрілював ще один американський літак, який брав участь в рятунковій акції на місці одного збитого і другого розбитого американського літака біля китайського побережжя. В повідомленні нічого не сказано про долю цього обстрілюваного рятункового літака. З американського боку досі ще немає жадних офіціяльних коментарів на тему цієї нової провокації китайських червоних.

Аліянтська артилерія і авіяція бомбардує ворожий фронт в Кореї

Токіо. — Аліянтська артилерія і авіяція впродовж вчорашнього дня безупину бомбардувала лінії ворожого фронту в Кореї, завдаючи ворогові великих втрат в людях та руйнуючи ворожі укріплення. Крім того, аліянтські танки на західній і центральній ділянках фронту виконали успішні рейди на ворожі лінії, розбиваючи понад сорок ворожих бункрів. Аліянтська авіяція, крім акції на фронті, впродовж цілого дня бомбардувала скупчення ворожих військ, комунікаційні получення та інші воєнні об'єкти у ворожому запіллі. В одному випадку прийшло до повітряного бою між аліянтськими і ворожими боєвими літаками, але без будь-якого висліду.

Ізраїльський парлямент остерігає своїх комуністів

Єрусалим. — В ізраїльському парляменті промовляв міністер закордонних справ Моше Шарет, який остеріг жидівських комуністів та їхніх прихильників із партії Мапам, що всякий вияв схвалювання протижидівських виступів у Совєтах і їхніх сателітів уважатиметься за „ворожий акт проти держави Ізраїля і викличе відповідні наслідки". Комуністичні члени парляменту та їхні прихильники із партії Мапам старалися обороняти комуністичне становище в процесі в Москві, але аж парляментарна поліція мусіла обороняти комуністичного посла перед фізичною реакцією більшости парляменту. Комуніст твердив, що московський уряд не ідентифікує „злочинців лікарів" із жидівським народом, а робить це ізраїльський парлямент.

Південно африканський уран життєво важливий для оборони вільного світу

Кейптавн, Південна Африка. — Вільний світ заінтересований у тому, щоб у Південній Африці не було жадних політичних заворушень, бо ця країна має найбільші в світі копальні уранової руди, далеко більші як у бельгійському Конґо. Ще в листопаді 1951 року ЗДА і Англія заключили договір із Південно Африканською Юнією в справі видобування урану із тої руди, що з неї видобувають золото. Перша копальня урану зачала працювати в жовтні 1952 року. Згідно з пляном, інвестиції мали коштувати 100,000,000 долярів, і мали принести доходу Південній Африці, із самих тільки податків 80,000,000 долярів. Але показується, що вже перевищено повищі цифри. Уряд південно африканського Союзу домагається підвишки на золото в зв'язку із зростом коштів продукції, але ЗДА не радо годяться на це, бо така підвишка спричинила б великі господарські ускладнення для Америки і решти світу.

ПРЕМ'ЄР МОССАДЕК ДІСТАВ НЕОБМЕЖЕНІ УПОВНОВАЖЕННЯ

Тегеран, Іран. — Іранська нижча парляментарна палата більшістю 59 до 1 голоса ухвалила продовжити необмежені уповноважнення прем'єрові Моссадекові на один рік, щоб він міг зліквідувати нафтову кризу в країні. Вислід голосування виказав, що націоналістичний і релігійний провідник, президент парляменту Кашані втратив симпатію населення. Кашані заявив був, що він не допустить до голосування над цією справою, бо продовження повноважень уважає за перший крок до диктатури. В Тегерані і в цілій країні населення заявилося за Моссадеком, товпи народу згромадилися перед будинком парляменту і повторювали клич: „Моссадек або смерть". Кашані через радіо заявив, що його слова треба розуміти як „зразок осторги", і що він сам і його „брати" (члени релігійної організації) будуть підтримувати Моссадека. Моссадек під час цієї короткої кризи продовжував свої розмови з американським амбасадором Лоєм Гендерсоном у справі нафтового порозуміння. Продовження необмежених повновластей Моссадекові може спричинитися до того, що прем'єрові вдасться розв'язати господарську кризу в Ірані, яку викликало нафтове непорозуміння з Англією.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage privided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSFY CITY 3, N. J.

ЗМІНА ВАРТИ

В столиці країни, у Вашинґтоні, проходить тепер з традиційною врочистістю і святковістю зміна державної варти. Найвища державна виконавча влада переходить з рук дотеперішнього президента Геррі С. Трумана в руки новообраного президента Двайта Д. Айзенгавера, й разом з цим цілу адміністрацію країни, яка була впродовж двох декад в руках Демократичної партії, перебирає тепер партія Републіканська. Цю зміну варти вже раніше довершено в Конґресі.

Багато слів вже сказано й ще скажеться на тему тієї зміни, висловлюючи при цьому не тільки нові надії, але й нові побоювання. Але за серпанком тих слів та цілої церемоніяльної процедури перебрання влади і зміни адміністрації, в багатьох випадках так типово американської і незвичної для европейця чи мешканця іншого континенту, спостерігається велику достойність та подивуґідну виробленість і політичну зрілість, яких може позаздрити Америці кожна інша країна світу.

Републіканці, як перед ними демократи, прийшли до влади, здобувши собі у виборах підтримку більшости народу. Вони здобули її критикою внутрішньої і закордонної політики демократичного уряду та обіцянками відповідних змін. При кожній такій зміні в багатьох інших країнах, зокрема европейських, направду „полетіли б голови", заповнилися б в'язниці, а вулиці столиці та інших міст патролювали б озброєні до зубів відділи війська і поліції.

Тимчасом у Вашинґтоні, як і в цілій Америці, народ виходить на вулиці, виходять спільно републіканці і демократи, та музикою, бенкетами і парадами святкують зміну, згадуючи добре минуле та висловлюючи надії на краще майбутнє. Нові републіканські керманичі, перебираючи в свої руки стерно державного корабля, з великим признанням та подивом говорять про своїх демократичних попередників. Ці, що вчора критикували Трумана та його адміністрацію, сьогодні прощаючи їх, схиляють перед ними голови, признаючи їхні великі заслуги для народу і країни.

Так відбувається в Америці зміна варти, зміна уряду, побудованого на непорушній засаді „влади народу, з народу і для народу", за яку боролись і яку закріпили найкращі сини цього народу. Такий був демократичний уряд і такий буде уряд републіканський. Ці засади респектував президент Труман і їх респектуватиме президент Айзенгавер, як їх респектували й всі їхні попередники на цьому найвищому пості.

Це є Америка, це є те „чудо Америки", яке так прекрасно з'ясував републіканський попередник президента Айзенгавера, колишній президент Герберт Гувер. Він твердив:

„Америка означає далеко більше ,ніж континент, оточений двома океанами. Вона означає більше, ніж гордість військової могутности, славу у війні і перемозі. Вона означає більше, ніж просторі фарми, великі заводи і копальні, величаві міста та мільйони автомобілів і радіоприймачів. Вона означає більше, ніж традиції великої струї з Европи на захід, яка започаткувала здобуття континенту. Вона означає більше, ніж наша література, наша музика, наша поезія. Інші народи також мають це все. Але це, що ми маємо додатково, це несхопиме, що не у фразах, які б вони одушевляючі й не були ... Значення нашого слова Америка випливає з одного чистого джерела. В душі Америки є свобода думки і запал в людині. Тільки тут широко розкриті вікна, через які вливається соняшне світло людської духовости. Тільки тут гідність людини не є мрією, але більшим завершенням ..."

Це короткими словами філософічно схоплений той американізм, що проявляється й в характері та процедурі такої найвищої зміни варти ,яку саме переживаємо. Це власне те „чудо Америки", якого не можуть захитати ані жадні внутрішні п'яті колони, ані світові змови злочинних диктатур. Ця гідність людини, яка становить істоту „американського чуда", завжди в історії була переможцем й назустріч її кінцевої перемоги піде тепер вільний світ із новою, зміненою вартою у Вашинґтоні.

НАШ ГОЛОС

Наші можливості допомогти українському народові в його затяжних визвольних змаганнях з одного боку дуже великі, а з другого дуже обмежені. Великі вони головно тому, що ми вільні, що ми живемо у вільній країні та що ця наша друга Батьківщина могутня і грає провідну ролю в світовій політиці. Ці наші об'єктивні можливості тим більші, що українська визвольна справа тісно зв'язана з безпекою Америки та взагалі зі справою вільного світу. Тим самим кожний наш голос в обороні тої справи може впасти на пригожий ґрунт і не бути тільки голосом в пустелі.

Але всі ці можливості рівночасно дуже обмежені нашою спроможністю. Наша спільнота в цій країні не належить до найзаможніших, ми не розпоряджаємо мільйонами долярів, якими було б необхідно піддержати той голос та промостити йому шлях. Ми не маємо теж занадто багато впливових приятелів, ані самі не розпоряджаємо такими впливовими представниками на важливих місцях державного апарату, натомість на кожному кроці натрапляємо на грубий мур не тільки непоінформованости, але й фальшивої поінформованости, яку поширюють і передають численні вороги українського визволення, головно з-поміж білої породи російських імперіялістів та їх спантеличених симпатиків.

В таких обставинах ми мусимо постійно і безупину підносити наш голос в обороні та поширюванні української правди, що є правдою всього волелюбного людства. Обмеженість і скупість наших фондів ми мусимо надроблювати наполегливістю та енерґією і постійністю. Наш голос в обороні цієї правди це не тільки виступи на великих маніфестаціях, це не тільки статті в пресі та наші видання, але це й особистий голос кожного з нас в зутрічі з нашим сусідом, нашим товаришем праці, подорожі чи забави. Все і при кожній нагоді нам треба вміло і тактовно, не накидуючись нашим співрозмовцям і не виголошуючи високопарних деклямацій, культурно зводити розмову так, щоб в ній могти сказати слово правди про український нарід і про його змагання.

Окрему згадку дають на це тепер проголошувані в поодиноких стейтах і містах Українські Дні з приводу річниць 22-го січня. Треба поробити всі можливі заходи, щоб на наші імпрези з приводу тих річниць дістати якнайбільше американської публіки, і треба поробити заходи, щоби на тих імпрезах — на тлі найкращих зразків української культури — впало переконливе слово в обороні української правди.

Наш голос, збірний голос нашої спільноти, мусить лунати щораз переконливіше і щораз голосніше в ці рішальні дні світової кризи, бо ми переконані, що цей голос і ця правда, в обороні якої він підноситься, допоможе вільному світові раз і назавжди перемогти ту кризу, яка впродовж одного півстоліття готова перетворитися вже в третю світову війну.

Політика Айзенгавера

З інавґурацією Д. Д. Айзенгавера, як президента ЗДА, починається для Америки нова сторінка історії. Його перемога у виборах, як виявилося, була радше його особистою перемогою і особистим тріюмфом, а не перемогою републіканської партії.

Виявивши велике і безприкладне довір'я до Айзенгавера, американський нарід одночасно вклав в його особу найдальш ідучі надії і сподіванки, що він доведе до повної стабільности ситуації на внутрішньому американському відтинку, здержить інфляцію, переведе основну чистку всього державного апарату і поведе більш аґресивну і далекозору політику на міжнародньому відтинку, намагаючись рішучими потягненнями покінчити криваву війну в Кореї і перебрати ініціятиву в „холодній війні" із совєтських в американські руки.

Передінавґураційний період діяльности Айзенгавера виявився серйозним і повний активности та сміливости дії. Айзенгавер не пожалів ані труду ані студій, щоб втягнутись у всі замотані і скомпліковані проблеми і, перейнявши урядування, бути у всьому зорієнтованим.

Фомуючи свій уряд, Айзенгавер підібрав людей із широким знанням та досвідом в поодиноких ділянках державного керівництва, не багато турбуючись порадами партії. Він створив здібний колектив, в оперті на який він зможе проводити свою політику якнайуспішніше для добра країни.

У непевний час, коли кожна хвилина може приневолити видавати великі рішення, приходить новий президент ЗДА до влади. З повним довір'ям і любов'ю серед своїх, незаперечною пошаною і авторитетом в чужих, Айзенгаверові прийдеться виконувати свої завдання серед невідрадних умовин. Як президент, що вийшов із рядів опозиційної партії, Айзенгавер матиме змогу перевірити усю дотеперішню політику Америки, зревідувати її основно і де треба, зміцнити вузли дружби і приязні чи позбутися зобов'язань, що їх затягнули попередні демократичні адміністрації супроти колишніх союзників, а сучасних найбільших ворогів не тільки Америки ,але й цілого свободолюбного світу. Від Айзенгавера сподіються великих змін і рішучости в дії.

Яка буде політика Айзенгавера, як президента, у всіх деталях, не легко сказати. Виборчі обіцянки і пляни не завжди даються переводити в життя після того, як з кандидата, людина стає відповідальним керівником політики. Неодна проблема має інший аспект і закраску із виборчої трибуни, а іншу із-за бюрка президента. Інакше приходиться формулювати свої думки слухаючи порад друзів і дорадників, інакше, коли мається до диспозиції увесь державний апарат, дипломатичні та таємні звіти розвідки. Та все ж, на основі того, що Айзенгавер сказав досі, що сказали досі його найближчі співробітники і що написали ці, що мали змогу із ним конферувати чи переводити інтерв'ю, з того що опубліковане і оголошене, можна виробити собі доволі широкий погляд на те, яку політику вестиме в майбутньому новий американський президент.

Майбутня діяльність Айзенгавера-президента, обіцює переведення низки важливих реформ на внутрішньому відтинку, проте виключає будь-які більші зміни чи уневажнення в ділянці соціяльного законодавства, що його перевели попередні демократичні адміністрації. В цій ділянці, як і в інших часто внутрішнього характеру ,треба сподіватися кодифікації, а то й поширення попередніх здобутків. Цей відтинок діяльности Айзенгавера спіратиметься у великій мірі на працю Конґресу, бо в цій ділянці новий президент найменше зорієнтований. Що ж стосується міжнародньої співпраці, Айзенгавер матиме змогу більш самостійно опрацьовувати свої пляни та подавати пропозиції для Конґресу на ухвалення чи розглянення. Хоч новик в ділянці внутрішньої політики, він все ж не новик в міжнародній. Завдяки його хистові співпрацювати з різного погляду і темпераменту людьми, завдяки його дипломатичним здібностям, повстала НАТО і за часів його очолювання цієї організації вона функціонувала майже без закиду. Цій організації — НАТО, — що має за ціль зміцнити мілітарно Европу і яка, через кризу у Франції, зазнала деякої затримки в дальшому розвиткові, Айзенгавер присвячуватиме в найближчому майбутньому багато уваги.

Великих змін зазнає політика Америки під проводом Айзенгавера у відношенні до СССР. Айзенгавер вже накреслив плян в цій ділянці — його політика матиме характер активного, а не пасивного, як це було досі, стримування совєтської аґресії, з одночасним власним шахуванням противника. Ціль Айзенгавера вирвати з рук СССР ініціятиву в „холодній війні" та довести до цього, що СССР почне побоюватися нових американських потягнень, а не навпаки, як це було досі. Політика Айзенгавера піде по лінії сцементування взаємин між вільними націями, що має довести до виполення страху і непевности та дати нову віру свободолюбним народам.

Корея — грає важливу ролю в плянах Айзенгавера. Тут він намагатиметься виконати обіцянки, що їх він дав у передвиборчий час. Його корейські пляни, як твердять, були рішальними для його перемоги над демократами. З оголошеного виходить, що Айзенгавер поведе збільшений натиск на ворога на корейських фронтах, включить в бої більше число південно-корейських дивізій, приспішить творення „азійського леґіону", членами якого мають бути поодинокі протикомуністичні одиниці із низки азійських народів, можливо дасть дозвіл Чан-Кай-Ші кинути свої війська в бій на корейські бойові поля.

Попри те Айзенгавер носиться з думкою дозволити китайським, національним військам робити наїзди на китайський материк, можливо почати інвазію теренів під комуністичним пануванням, збільшивши допомогу для китайських партизан внутрі червоного Китаю. Він приспішить озброєння Японії і — присвячуючи більше уваги Азії, пробуватиме зорганізувати вільні там ще народи в сильну, протикомуністичну коаліцію. До його політики в Азії буде належати підтримка французів в Індо-Китаї, вжиття достав харчів та зброї проти комуністичного наступу, тісна співпраця з усіми протикомуністичними чинниками в Азії.

Великі завдання ждуть Айзенгавера і на інших відтинках міжнародного життя. Німеччина, Австрія, Ватикан і Югославія, Еспанія і взаємини з Англією та Францією — вимагатимуть великих зусиль, заки прийде до стабільности і наладнання взаємин на цих теренах.

Велика відповідальність і великі завдання стануть щоденним зайняттям нового президента Америки. Америка і увесь світ вірить, що Айзенгаверові вдасться виконати всі позитивні пляни та що, у випадку нової великої війни, він поведе вільні країни до перемоги.

М. В. Дольницький

Микола Барвінський

Новіша форма совєтського рабства в українському селі

Незадовго перед XIX З'їздом комуністичної партії в Москві вийшла друком праця Сталіна — „Економічні проблеми соціялізму в СССР". Праця та з наукового боку нічого цінного з себе не уявляє, а є звичайною большевицькою аґіткою і одночасово директивою для переведення в життя намічених в самій праці точок. Але всі видатні совєтські економісти зазначають, що тільки завдяки Сталіну вони (науковці-академіки й професори) зрозуміли справжню природу політичної економії, бо Сталін збагатив Політичну Економію вченням про природу й характер товарового виробництва при соціялізмі. Нічого нового власне не сталося й не може статися в науці з галузі економічного знання. Політична економія як існувала так і існуватиме, не відчуваючи в собі геніяльного вкладу такого на сьогодні великого й геніяльного вченого економіста, як сам Сталін. А скажіть, будь ласка, яка є ланка з галузів знання, яку геніяльний Сталін не збагатив би своїм вкладом, очевидно теж геніяльним, що не мав би світового спохального значення, бо не так давно цей же самий геніяльний вчений Сталін дав великий вклад в мовознавство, він же допомагав, чи краще сказати дав вказівки щодо конструкції літаків й т. п. і т. п. Одночасово, після виходу згаданої праці в світ, видні економісти — академіки й професори, що перебувають „під сонцем сталінської конституції", почали обливати один одного брудом і кожний самого себе теж. Всі вони каються в своїх гріхах і відгороджуються від бувшого вельможі, нині в опалі, Вознесенського, що очолював совєтське плянування.

Нас цей галас з приводу великої науковости Сталіна мало цікавив би, бо хвалити Бога, ми маємо щастя перебувати за межами діяння сталінської конституції; коли б цей черговий науковий блеф не мав трагічно-практичного значення для нашого обездоленого українського народу, що там на рідних землях опинився під жорстокою окупацією Москви. Всім відомо, як то в 1929-30 р.р. — період суцільної колективізації; коли українських селян насильно загонилося до колгоспів, а тих селян, що уперто не погоджувалися увійти до складу коглоспів, совєти цілими родинами, після конфіскації всього їхнього майна, вивезли до Сибіру і там вони в більшості загинули. Нарешті в 1932-33 р.р! московсько-совєтська влада, щоб дорешти зламати спротив українського селянина щодо вступу в колгоспи, штучно утворила голод, забравши у селян все що було споживного й таким чином в Україні від голоду за один рік умерло 7 мільйонів людей. Отже московсько-совєтська влада силою й в ганебно-нечоловічий спосіб утворювала нову соціялістичну форму господарювання — колгосп. Це всім відомо.

А от що пише Сталін в своїй, з дозволу сказати, науковій праці: — „Економічні проблеми соціялізму в СССР": „Совєтській владі пощастило утворити нові ноціялістичні форми господарювання не тому, що вона ніби то знищила існуючі економічні закони і зформувала нові, а лише тому, що вона обперлася на економічний закон обов'язкового співвідношення виробничих відношень. Спираючися на цей закон, совєтська влада усуспільнювала засоби виробництва і зробила їх власністю народу". От так, з дозволу сказати, ніби в науковий спосіб Сталін пояснює примусове знищення совєтською владою індивідуального сільського господарства й насадження колгоспів, що на сьогодні славляться рабською системою гоподарювання, що до експлуатації селян.

Нині в СССР офіційно є в наявности дві основні форми виробництва — 1. державна форма (заводи, фабрики, совхози) і 2. колгоспна форма (сільське господарство). Колгосп фактично є теж державна власність, але до цього часу, при всіх утисках з боку совєтів, селянин умудрувався на своєму карликовому, що до розміру площі (0,10—0,25 га.), присадибному господарстві провадити своє власне господарство, маючи лише одну корову і штук 5-6 курей. Але сталінський сатрап — вельможа Маленков в своїй відчитній доповіді на XIX з'їзді комуністичної партії, керуючись директивами „самого Сталіна", зазначив, що присадибні господарства треба зовсім знищити. Сталін же в своїй праці — „Економічні проблеми соціялізму в СССР" зазначає: „Було б „непростітельной слепотой" не бачити, що це явище (колгоспна власність) уже тепер почанає затримувати могут-н[illegible]робнич[illegible]и (колго[illegible]) утворю[illegible] перепони д[illegible]овного охоплення всього на[illegible]дного „господарства, о[illegible]ливо сільського господа[illegible]ства державним плянуванням" ... А далі там же читаємо: „Завдання полягає в тому, щоб ліквідувати це протиріччя через повернення колгоспної власности в загально-народню власність і введення продуктообміну замість товарообміну".

Отже Сталін в своїй праці дає директиву ліквідувати „колгоспно-групову" власність. Заводити цю нову систему в сільському господарстві; себто повертати колгоспи на стан совхозів (державне-совєтське хозяйство) пише Сталін — „треба неухильно, без хитань, крок за кроком, скорочуючи сферу діяння продуктообміну" ... „Крім цього ця система дасть можливість ввести основну власність колгоспів, продукцію колгоспного виробництва в загальну систему загально-народнього плянування" (дивись „Економічні проблеми соціялузма в СССР", стор. 68 і 69).

Далі там же зазначається, що така система для колгоспів, мовляв, безперечно більше вигідна, оскілька колгоспник від держави одержуватиме більше продукції і по більш дешевим цінам ніж за часів товарообміну. Така система приведе, далі говориться, до знищення протиріччя між сільським господарством і промисловістю, між містом і елом, бо в промисловості ми (совєти) маємо загально-народню власність на засоби виробництва й продукцію виробництва, тоді як в сільському господарстві існує колгоспна власність, а знищення цієї різниці й означатиме знищення різниці між сільським господарством і промисловістю.

От таке понаписував Сталін. На практиці при переведенні в життя цієї директиви, яка виходить не від когось, а від самого диктатора Сталіна, справа переводитиметься в такий спосіб, що за словами Сталіна — „неухільно, без хитань, крок за кроком" український селянин переводитиметься в стан робітника державно-совєтського сільсько-господарського підприємства. Тільки бувший колгоспник-селянин буде в совєтській державі робітником 2-го розряду, бо коли робітник совхозу (державне совєтське господарство) отримує точно визначену щомісячну заробітну платню, то в бувшому колгоспі, що має стати, а може вже й став державним виробництвом, робітник-селянин одержуватиме свою мізерну оплату через „отоварювання продукції бов. колгоспів промисловими виробами".

Отже московсько-совєтська влада (тот я приводжу дослівні слова самого Сталіна спрямовані до капіталістичної системи, ало, як видно, нк по адресі) „по звірячому експлуатує працюючих, закабалює й грабує народи підлеглих їй колоній (а Україна є одною з цих колоній), підготовлює а й веде криваві війни" (Корея, Індо-Китай). Наше українське селянство волею злої долі примушене переживати ще одну відміну рабства. Український селянин совєтами перетворюється в безвільного раба-робітника совєтського державного сільсько-господарського виробництва новійшої формації. Всі вільні народи мусять це добре зрозуміти і прийти чим скоріше на допомогу мученикам сталінських експериментів. Українське ж селянство, що перебуває на еміґрації, особливо в Америці теж мусить готуватись допомогти своїм братам, для чого в першу чергу мусить готуватися, але про це іншим разом.

Лев Шанковський

ПРО ОДИН РІД ЗБРОЇ УПА

(Із документів боротьби)

(6)

Ось одне оповідання, в цій збірці, висміює розпорядження премієра Хрущова, щоб до оранки вживати колгоспних корів. Його наголовок є: — „Трактор МУ — 2 ХТЗ". Тільки по довшому часі читання, в поважному тоні, утриманої „інструкції", ми переконуємось, що „Трактор МУ — 2" — це корова а під ХТЗ, не треба розуміти Харківський Тракторний Завод, а „Хрущовські тракторні заводи". Оповідання це кінчається так:

— І як то любо та весело працювати в нашому соціялістичному господарстві!

Виїжджаєш в поле зі своїми тракторами, славними МУ — 2 (у нас кожен тракторист обслуговує одночасно два трактори)... Вони наладовані паристим пальним аж ямок на боках збірників не знати. Вода в холодільниках аж побулькує... Ззаду за тобою вибрикує двоє молодих тракторенят. Приїхав у поле, наладнав причіпку і — „ано!", або „гей!"... не треба корби крутити, аж поки іскри тобі в очах не заскачуть... Натискаєш реґулятор по збірнику пального, маєш першу швидкість. Як побачиш, що зближається до тебе голова колгоспу, натискаєш реґулятор по задніх колесах — пішла швидкість друга. Як зачуєш, що в поле вийшов хтось з району повертаєш реґулятор грубшим кінцем до трактора і мастиш по задніх колесах, поки не осягнеш максимальну швидкість. Минули відвідини офіційних осіб: „гов", або „тпру" і — трактори послушно стають. Кидаєш їм пального, щоб спокійно стояли, а сам добираєшся до збірника між задніми колесами. Стягнув собі у горнець з двох рурок відпадків, що мають відживну вартість для людини, розмочиш у них найчорніший у світі колгоспний хліб і заїдаєш собі. Тим часом тракторенята висмоктують свою пайку з двох інших рурок. Попоїли всі потрохи — кортить додому, але на обід ще рано. Починаєш тоді собі тихенько: Ґедз-дз-дз! й — трактори перестають наладовувати пальне і починають прислухуватися. „Ґедз-дз-дз!" — продовжуєш собі голосніше. Трактори задирають автоматично догори керівниці і починають неспокійно крутити задніми колесами. Тоді штуркаєш несподівано реґулятором попід керівниці і трактори зриваються з місця та мчать у колгоспне подвір'я, сиґналізуючи короткими пориками, щоб усе здіймалось з дороги. Летиш за ними і вдаєш, що не можеш стримати. В'їжджаєш отак у подвір'я, а тут голова:

— Знов твої трактори поґедзкались! Щось воно за часто почали ґедзкатись. Дивись мені!

— Та я зараз назад — виправдуєшся за свої неслухняні машини.

— Нема вже коли, — відповідає голова, — за годину якраз засунешся в поле, а поки назад вернешся, то й на обід спізнишся. Випрягай...

— Випрягаєш з задоволенням, — виґедзкав собі годину.

Задоволені також і трактори, — довше спочиватимуть колеса, більше заладують пального.

Задоволені будуть увечорі й тітка Марта та Явдоха, як забиратимуть з колгоспу свої трактори.

— Хоч і висмоктав, сучий син, молоко, — скажуть, — та проте не змордував сильно наших корівок!

Ось вірш, що має заголовок — „Совєтська механізація":

Прийшов наказ: „Засіяти
Високоякісно і в пору!"
- Алло! - Директор МТС?...
Давай у поле, брать
[трактори!

У двох бракує шестерень,
Мотор зіпсувся в одного..:
— А решта — Мусимо
[заждать,
Бо все одно нема пального.
— Ех, мать твою ... Гей,
[конюхи,
Виводити в поле коні!
— Вже витягли усіх
[давно, —
Біліють кості в чистім полі!

— Волів у ярма запрягать!
— Волів! М'ясопоставки
[зжерли.
— Чи підростають вже
[бички?
— Росте ще кілька, —
[Решта вмерли.

— Колгоспниці! — у плуг
[корів!
— Бідо колгоспна, що
[робити? —
Ревуть у ярмах корови,
Пищать в кутку голодні
[діти.

У поле вийшов голова, —
— Зірвемо братці
[п'ятирічку!
А Настина корова де?
Нема корови? Дай
[теличку!

У поле вийшов аґроном.
Безрадно лиш розвів
[руками
І мудру раду він подав:
Скопати поле рискалями!...

Може найкращим фейлетоном у збірці „Само історичне" (під заголовком збірки є присвята: „Надхненникові й організаторові усього історичного в СССР, дорогому И. В. Сталіну, без усяких претенсій до сталінських премій, присвячує оцю свою скромну працю автор") є фейлетон „Відозва передовиків тваринництва". А саме, передовики соціялістичного тваринництва, зібрані на всесоюзній нараді в Москві, пишуть відозву, в якій стверджують, що „багато свійських тварин ніяк не можуть пристосуватись до суворого для них колгоспного клімату" і тому починають вимирати. „Інші тварини, як коти, пси, щурі — також масово зникають внаслідок сильного розвитку громадського харчування". Дикі тварини краще розвиваються від свійських, не дивлячись на те, „що їх також сильно винищують аматори щонебудь попоїсти". Все ж таки „існують вигляди на те, що після того, як вигинуть у нас усі свійські тварини, ці дикі тварини залишаються єдиними, що зможуть існувати при нашому, найкращому в світі, большевицькому режимі". Передбачаючи це, передовики соціялістичного тваринництва, зібрані на всесоюзній нараді в Москві, пропонують зайнятись горобцями і зайцями і включити їх в соціялістичне тваринництво. Свої пропозиції підкріплюють точними інструкціями. Наприклад, у відношенні до горобців: „Не присвоювати їх. Не включати в птахофермии. Не годувати з рук. Хай годуються самі, — краще ростимуть. Пуху з них не підскубувати, збирати лише той, що опадає по власній волі. Засиджених яєць з-під горобцематок не підбирати і в рахунок яйцепоставок не здавати. З метою повищення несности гороблих, прикріпити до кожних десяти гороб'ячих гнізд досвідченого аґітатора. Ці аґітатори десяти-гніздечок мусять довести до свідомости кожної гороблихи усю важливість її яйценосного обов'язку перед соціялістичною батьківщиною", і т. д.

Про зайців, передовики тваринництва думають, що їм належить майбутнє в соціялістичній господарці. Вони найкраще підходять до того, щоб заступити місце вимираючих тепер свійських тварин. Ось відповідна арґументація:

— Уміло і в пору підібрана шерсть зайця заступить найкращу овечу вовну. Не гірше від овечого і хутро зайця. Воно, навпаки, лекше і провізніше від овечого. Молоко від заячих своїм хемічним складом нічим не уступає коров'ячому і козячому. Добрі, молочні зайчихи можуть дати молока не менше від наших колгоспних корів, а мають для нас ту перевагу, що самі себе забезпечують на зиму відповідно утепленими

(Закінчення на стор. 4.)

НАЙНОВІШІ РОЗПОВІДАЮТЬ...

ІНТЕРВ'Ю З УКРАЇНЦЯМИ — НАЙНОВІШИМИ ВТІКАЧАМИ З СОВЄТСЬКОЇ АРМІЇ

(Власна кореспонденція).

Західна Німеччина, Штутґарт, у січні.

Наш кореспондент мав змогу зустрінутись і розмовляти з двома українцями — найновішими втікачами з совєтської армії. Двоє молодих людей, що недавно скинули з себе совєтські пагони й обрали свободу, вільно й невимушено розповідають про життя в „совєтському раю".

Старшина*) Степан Г-й, згоджуючись відповідати на запитання, каже з щирою, дружньою посмішкою:

— Я до вашого розпорядження. Прошу ставити запитання.

Сам він імпонує своєю простототою і військовою чіткістю та підібраністю.

Питання: — Коли Ви перейшли на Захід?

Відповідь: — Через кілька днів буде чотири місяці, як я скинув совєтські пагони. У вересні 1952 року я перейшов зональний кордон у Берліні й звернувся до комендантури одного з західніх берлінських секторів з проханням дати мені право побуту, право поселитися в якійсь країні вільного світу. Після переведення певного розслідування моєї справи, західні чинники дали мені право політичного азилю, й я став, хоч і бездержавним, але все ж вільним громадянином вільного світу. Отже — ще чотири місяці тому я був старшиною в совєтському стрілецькому (піхотному) полку в східній зоні Німеччини.

Питання: — Чи не могли б Ви нам розповісти про головні причини, що примусили Вас перейти на Захід?

Відповідь: — Ці причини годі всі перелічити. Кожна людина, трудяща людина в СССР, має дуже багато причин, щоб ненавидіти комуністичну владу. Але не кожна людина має змогу втекти на Захід. Мені особисто прийняти рішення було не так легко. „Там" лишилися моя рідня, мої товариші і приятелі часів цивільного життя, товариші і друзі в армії, „там" покинув я Батьківщину. Протягом останніх трьох років я провів багато ночей без сну, перевірюючи вірність свого рішення, аж доки коротка відпустка додому влітку 1952 року не розвіяла всіх сумнівів. Те, що я побачив удома, відкинуло всякі вагання.

В рідному моєму селі, а я походжу з Львівщини (Галичина), панують страшні злидні. Люди вимушені від ранку до ночі працювати в колгоспі. Заробляють вони в колгоспі стільки, що ледве вистачає сяк-так прохарчуватися. Товарів широкого вжитку в сільській крамниці не зустрінеш. Іноді до крамниці „Р а й с п оживспілки" надішлють звідкілясь кілька пар взуття, кілька метрів дешевеньких текстильних виробів, та й то все це викуповують найвижчі урядовці; середні урядовці й вчителі живуть не краще за колгоспників. Але урядовець усе ж отримує платню реґулярно і, відмовивши собі в харчах та „заощадивши" таким чином гроші, купить десь там нові кальоші. К о л г о с п н и к дістає грошовий розрахунок раз на рік, а квартальні мізерні аванси витрачає на харчі або на навчання дітей. Навчання, підручники — коштують дорого. Виходить так, що влада не хоче, щоб діти селян училися, а хоче, щоб йшли до колгоспу на працю. В колгоспах не вистачає робочої сили. В моєму селі (а мої товариші в армії розповідали, що в їхніх місцевостях діється те саме) лише одну третину дорослого населення становлять чоловіки, серед яких добра полновина непрацездатних — старих інвалідів останньої війни. Ці останні приречені на старцювання й на повільне вимирання — пенсію дістають не всі, а якщо дістають, — її вистачає на життя впродовж не більше тижня. Тому таких старців, жебраків ви зустрінете не тільки в селах, а й на залізничних станціях та в містах. Багато з цих жебраків одягнені в латану - перелатану сто разів військову уніформу, в якій вони билися на фронтах проти німців, з вірою в обіцяне з боку уряду покращання життя після закінчення війни. В колгоспах працюють майже самі жінки, виконуючи тяжку чоловічу працю. Останнім часом кількість чоловіків у колгоспах ще зменшилися через мобілізації їх на „великі будови комунізму".

Питання: — А як забезпечуються вдови, сироти та родини поляглих у війні?

Відповідь: — Родини, що втратили своїх батьків, синів або дочок на фронті, дістають мізірну пенсію і то лише в тому випадку, коли твердо доведено, що член родини загинув в армії. Але більшість родин не мають твердих доказів, бо під час війни, як усім відомо, в совєтській армії облік загинулих провадився безвідповідально та й установи працювали зле, а пошта працювала так, що величезна кількість листів з фронту десь губилася.

Питання: — А як допомагає вдовам і сиротам колгосп?

Відповідь: — Погано. Що зароблять самі, те й мають. Тяжке життя примушує колгоспників іноді без дозволу взяти кілька кишень квасолі або пару буряків. За таке „розбазарювання соціялістичної власности" людину засуджують до ув'язнення або примусової праці. В моєму селі протягом першої половини 1952 року було засуджено за „привласнення" колгоспного майна (отих самих кількох жмень квасолі і т. ін.) 17-х осіб. Село нараховує разом з дітьми коло 300 осіб.

Таке життя я побачив у нашому селі. Місто я добре не знаю. Але совєтські часописи називають життя і в селі і в місті однаково „щасливим" і „заможнім". Значить, якщо щастя однакове, то і в місті не легше, ніж у селі.

Я міг би вам багато говорити, але ви й самі знаєте совєтську дійсність. Вона майже та сама на Великій Україні, що була до війни, тільки... на багато гірша. Все оте й є причиною, що я подався на Захід.

Питання: — Розкажіть про настрої совєтських вояків, які стосунки існують між солдатами й офіцерами різних національностей?

Відповідь: — День і ніч совєтська пропаґанда вбиває в голови солдатам, що увесь капіталістичний світ під проводом Америки готується до аґресії проти СССР. Совєтським солдатам та офіцерам суворо заборонено контактуватися з місцевим населенням у зонах окупації. Але, не зважаючи на совєтську пропаґанду, солдати знають, що на Заході живеться куди краще, ніж в СССР. Не зважаючи на систему терору в СССР, антисовєтські анекдоти, наприклад, розповідають часто відтверто. Я сам за три місяці перебування на Заході почув кілька антисовєтських анекдот, але не одна для мене не була нова — всіх я знав, ще перебуваючи в совєтській армії.

Був такий випадок: після чергової політінформації, один сержант сказав уголос кільком своїм солдатам: „Якщо у нас краще життя, то чому ж до нас ніхто не тікає з Заходу?.. Навпаки — чомусь всі тікають на Захід". Один солдат відповів сержантови: „Помовчи краще, бо перший утечеш на Схід. Вірніше — тебе „втечуть" десь до Сибіру".

Армія не є російською армією. Якщо насповид військова частина є нібито російська, то в дійсності вона складається з підрозділів, зформованих із людей різних національностей і ті люди тягнуться один до одного душею — українці однієї сотні до українців іншої сотні, грузини до грузинів, казахи — казахів. У дні свят на спортовій площі або на виставі в клюбі ви завжди побачите, що солдати та офіцери сидять національними групами. Ворожнечі між людьми окремих національностей не існує, проте чомусь люди одної національности завжди тісніше гуртуються між собою. Треба сказати, що я завважив не раз, що для українця орден Хмельницького (хоч і совєтський) є в душі дорожчим, ніж орден Суворова — про це саме сказав мені якось один високий офіцер — українець.

(Далі буде)

---

*) Найвища підофіцерська ранґа в совєтській армії.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Ню Йорк, Н. Й.

Виборчі збори „Дністра".

Виборчі збори Українського Запомогового Т-ва „Дністер", 361 відділу УНСоюзу, що відбулися 27 грудня 1952 р., були одночасно підсумками цілорічної його праці в ділянці організаційній, забезпеченево - допомоговій, культурно-освітній та національно - громадській.

У виборчих зборах, якими проводив п. С. Ковальчук і секретарювали пп. С. Чума й Т. Пастушенко, взяла участь рекордова кількість членів, бо майже 150. Звіти уступаючого уряду (М. Малетич, предсідник; М. Пізнак, С. Левко, заступники предсідника; П. Кучма, фін. секр.; І. Собенко, касієр; В. Барагура, рек. секр.; Ю. Нанасси, І. Галичин, В. Вишиваний, контр. ком.; М. Сосницька, І. Пригора, п-ні К. Левко, опікуни хворих; Н. Василишин і Лібович, хорунжі та пп. Д. Кольба, М. Януш і М. Олексів тростісти), кинули ясне світло на минулий рік праці, на її успіхи й недоліки.

„Дністер" далі належить до найчисленніших і найактивніших відділів УНСоюзу.

Завдяки організаційній рухливості його у р я д н и к і в скількість членів, не зважаючи на великий рух членства (виїзди, суспенди, вибуття), в порівнянні з минулим роком поважно зросла і винесла 1821. Таксамо зросли й фінанси. У рубриці прибутків було понад 69 тисяч долярів, у рубриці витрат понад 66 тисяч долярів. Чистий прихід виносить $3,275 (у мин. році 710 дол.). Причинилися до того не лише посилені членські вкески, але й вдало зорганізовані та успішно проведені підприємства т-ва.

У звітовому році відбулося 10 зборів членів і 12 засідань уряду. Крім того були скликані до Бетговен Гол одні надзвичайні збори в справі закупу паїв на УНДім. У 1952 р. було 42 хворих, яким виплачено запомог на суму 3,300 дол. Фінансовий секретар мав 1,500 писем, рекордовий з нагоди зборів і різних акцій „Дністра" вислав до членів майже 6,000 карток.

Великим успіхом „Дністра" в минулому році було придбання власної чепурної, добре обладнаної домівки. Кошти зв'язані з винаймом і устаткуванням домівки придбано передусім завдяки жертвенности членів т-ва, які складали пожертви грошима, працею та обстановкою. Деякі фонди роздобуто підприємствами та винаймом домівки. Факт набуття домівки матиме далекосягле значення для дальшого розвою „Дністра" й ходу його праці.

У внутрішньо - організаційній ділянці треба відмітити, поруч придбання нових членів та домівки, таксамо відрадне явище гуртування при „Дністрі" народженої в Америці молоді, яка досі стояла осторонь, а тепер помітно активізується.

У звітному періоді посилилася культурно - освітня і товариська д і л я н к а праці. Культурно - освітня комісія влаштувала три д о п о в і д і (прелеґенти — Яськів, Ковальчук, Вишиваний), а виконуючий обов'язки бібліотекаря її голова д-р Р. Вишиваний упорядкував, скатальогував і урухомив бібліотеку. Усіх книжок понад 300. З бібліотеки користало 20 читачів, які позичили 150 книжок.

Активно виступав „Дністер" і в рямках діяльности УНСоюзу, брав участь у кампанії за придбання нових членів, увійшов до комітету Ювілейної Конвенції УНСоюзу. Не оставав „Дністер" позаду і в справах загально-національного та громадського порядку. Його делеґати засідали в Комітеті Об'єднаних Організацій Ню Йорку і в комітеті придбання Народного Дому. „Дністер" брав участь і давав фінансову допомогу різним загально національним акціям, імпрезам і святкуванням. Мав теж живий контакт із братніми відділами УНСоюзу та з різними установами, товариствами й організаціями. На народні цілі асигнував „Дністер" около 600 дол. Окремо треба згадати про його пожертву на Амер. Червоний Хрест.

Поруч успіхів були й недоліки: мала активність і слабе зацікавлення загалу членства справами т-ва, занедбання членами обов'язку зголосити зміну адреси, спорадичні випадки спроб неуправненого користування бенефітом, неточне сплачування членських внесків, а в зв'язку з тим суспензи, мала с к і л ь к і с т ь присднаних нових членів.

У загальному минулий рік праці був для „Дністра" поважним кроком у перед. Це оцінили якслід збори, які не тільки признали аклямацією абсолюторію уступаючому урядові, але й в більшості до нового уряду перевибрали м и н у л о р і ч н и х урядників. Склад нового уряду такий: Мартин Малетич, предсідник; М. Іванів і В. Хомицький, заступники; П. Кучма, фін. секретар; В. Вишиваний, касієр; В. Барагура, рек. секр.; І. Галичин, Т. Пастушенко, С. Левко, контр. комісія, М. Сосницька, І. Пригода, М. Берітеллі, А. Перетятко, опікуни хворих; Н. Кізима, Лазута, Н. Чума, тростіси; Д. Прус, хорунжий (другий буде вибраний додатково); І. Пригода, бібліотекар.

Є всі дані на те, що новий уряд, маючи підтримку членів, і базу для праці — власну домівку, не лише розбудує й скріпить „Дністер" організаційно, але й пожвавить національно - громадську, культурно - освітню й товариську ділянку своєї праці та зміцнить свою зовнішньо-репрезентаційну позицію. Це запевнить йому передове місце поміж відділами УНСоюзу.

Володимир Барагура.

Спорт

ОРЛИК — БАРТУНЕК 0:4

Клівленд. — В останній хвилині Огайська ліга таки рішила відбути змагання Орлик — БАРТУНЕК у старому році. А деякі наші змагуни таки доказали, що їхня дружина сезону по-людськи не скінчила. Коли в холодне грудневе пополудне, суддя дав свист до старту, українці мали до диспозиції... 6 змагунів. За 20 хвилин доплило ще двоє — і з тим треба було починати гру. Ясно, що проти комплетної одинадцятки Бартунека (кандидат у чемпіони) й сильного вітру українці стояли на втраченому становищі; суперник швидко вів 2:0. Коли потім чисельний стан Орлика цивілями налатано до комплету, українці мали навіть велику перевагу — біда тільки, що Бартунек не хотів робити самовбивчих ґолів, а перед нашими стрільцями їхній воротар не мав ні страху, ні респекту. В останній фазі гри дві невваги нашої дефензиви принесли суперникові ще двоє воріт.

Чому — спитаєте — всі змагуни не з'явилися на грищі? — Через пісню: „Я морозу та й не боюся"! Американські чехи (Бартунек) не співають такої пісні й усі з'явилися на грищі. Ми співаємо й у висліді, пів-дружини, з капітаном включно(!) побоялися морозу. Честь і слава, браття з козацького роду!..

Для пригадки — висліди Орлика в в боях за осінний чемпіонат Огайо: перемоги над Йонгставном 3:1, Германом - Менсфілд 3:1, Ст. Джан Боско (італійці) 3:1, Клівленд Сакер Клюб 3:0; нерішена: з Лідеркранцом - Менсфілд (чемпіон 1952) 1:1, поразки від: Ст. Стіфенс Ганґерієнс 0:3, Баєрн 0:1, Акрон 0:1, Бартунек 0:4. Разом 9 гор, 4 перемоги, 4 поразки, одна нірішена. Ворота 13:13.

оНо

ЛІТ.-МИСТ КЛЮБ

Ню Йорк. — З Літературно - Мистецького Клюбу повідомляють, що в найближчу п'ятницю, 23. січня ц. р. Лев Ясінчук прочитає там „Скитальчий табор", — уривок зо свого більшого твору. Початок о год. 7:30 вечором.

ЛІТ.-МИСТ. КЛЮБ У НЮ ЙОРКУ ВШАНУВАВ ПАМ'ЯТЬ В. БЛАВАЦЬКОГО

У минулу п'ятницю нюйоркський Літературно - Мистецький Клюб окремим вечором вшанував пам'ять недавно спочилого Володимира Блавацького. Розпочато вечір жалібним маршем Бетговена, що його відіграла на піяно І. Приймова. Вступне слово виголосив Йосиф Гірняк, коротко очеркнувши постать Покійного та вказавши на потребу списувати мемуари про діячів театру. З доповідю про Блавацького, як новатора в нашому театрі, виступив д-р Г. Лужницький, після чого Й. Гірняк відчитав вірша на смерть Блавацького, зложений О. Тарнавським. На вечір прибула з Филаделфії Дружина Покійного.

Чи Ви є вже членом Українського Народного Союзу? Якщо ні, то пам'ятайте, що Вам не можливо обійтись без забезпечення, а найкраще і найпевніше забезпечення дасть Вам Український Народний Союз!

З НАУКОВИХ КОНФЕРЕНЦІЙ УВАН У ЗДА

ВІДЗНАЧЕННЯ ВОСЬМИДЕСЯТИРІЧЧЯ ПРОФЕСОРА А. І. ЯКОВЛЕВА

Двадцять першого грудня 1952 р. Українська Вільна Академія Наук у ЗДА спеціяльною поширеною науковою конференцією відзначила восьмидесятиріччя дня народження професора Андрія Івановича Яковлева, видатного ученого в галузі історії українського права і політично-громадського діяча.

У вступному слові професор М. О. Ветухів згадав основні моменти з біографії ювілянта, українського патріота, життя якого було поставлено на службу батьківщині. Він служив Україні і своєю науковою роботою і педагогічною, а як була потреба, — то й політичною діяльністю.

Роботи проф. А. Яковлева відіграли величезне значення в історії українського права.

Професор Ветухів окремо зупинився на заслугах ювілята, як організатора українських наукових і педагогічних установ, зокрема на його праці, як ректора Українського Вільного Університету в Празі.

Проф. Р. Смаль-Стоцький, голова Американського Відділу Наукового Товариства імени Шевченка, передав ювілянтові привітання від Н. Т. Ш., а тоді зупинився на науково - педагогічній праці професора А. І. Яковлева, підкресливши відданість ювілята українській науці, його працьовитість і надзвичайну скромність.

З доповіддю „Наукова діяльність проф. А. І. Яковлева" виступив проф. Л. О. Окіншевич, який коротко схарактеризував наукові розвідки, що вийшли з під пера ювілянта — заслуженого українського вченого.

Доповідач відзначив різнобічну тематику наукових робіт А. І. Яковлева, до яких належить ряд цінних досліджень з історії українського права. Особливо важливим з них є книги, присвячені російсько - українським договорам XVII.-XVIII. ст., німецькому праву на Україні та проєкту Кодексу Українського Права XVIII. століття. А. І. Яковлеву належить і дуже добре виконаний огляд історії українського права в „Енциклопедії Українознавства". А. І. Яковлів надрукував університетські курси цивільного права, цивільного процесу і торговельного права, що на них виховувалися сотні українських правників.

Доповідач підкреслив повноту розробки матеріялу в наукових роботах ювілянта, сумлінність у вживанні джерел, велику стриманість, спокій й ясність викладу. На його погляд, праці А. І. Яковліва є окрасою української науки.

Проф. Окіншевич передав ювілятові привітання від професора І. Борщака і журналу „Україна" з Парижу та від Білоруського Інституту Науки і Мистецтва.

Далі з привітанням виступив генеральний секретар УВАН проф. Я. Рудницький, який на кілька днів приїхав до Ню Йорку з Канади.

Від білоруських учених ювілянта вітав проф. Я. Станкевич. Також виступив з привітом проф. В. Січинський.

Зачитано прислані письмові привітання від Українського вільного Університету, від д-ра А. Марголіна, від д-ра Стахова, проф. І. Гольдмана і від проф. С. Драгоманова.

Відповідаючи на привітання, проф. А. І. Яковлів говорив дуже просто і сердечно. Ювілят сказав, що все своє життя він віддав рідній науці і рідному народові. Він радий, що його діяльність принесла користь і він хотів би прожити ще років десять, щоб закінчити розпочаті праці.

Після закриття наукової конференції в приміщенні У. В. А. Н. відбувся товариський чай. У дружній обстановці українські вчені ще вітали свого колегу — сеніора української науки. Виступали проф. М. О. Ветухів, проф. Д. Горняткевич, п. Косаренко - Косаревич, а також недавно прибулий до Ню Йорку п. І. Світ.

Л. Д.

ДВА ПОЛЬСЬКІ ФІЛЬМИ В ТЕАТРІ ST. MARK'S при ДРУГІЙ ЕВЕНЮ й 8. ВУЛ В НЮ ЙОРКУ „КРИВАВА РОЖА" та „ЩАСЛИВА ТРИНАДЦЯТКА"

Від сьогодні до понеділка, кожного дня, можна побачити два величаві фільми: велику любовну драму, що відбувається на тлі переслідувань російською владою, п. з. „КРИВАВА РОЖА", на підставі повісти Ст. Жеромського.

У цьому величавому фільмі побачите, як гноблений нарід воював за свою волю... Як робітники воювали при допомозі страйків з царськими гнобителями за кожний кавалок хліба... Це фільм над фільми, що зворушує кожного до сліз...

Другий фільм, це надзвичайно забавна комедія п.з. „ЩАСЛИВА 13-КА". Смішні пригоди п. Козьолка, який боїться „13-ки", як чорт свяченої води...

ST. MARK'S THEATRE, при 2-гій Евеню, коло 8 вул., в Ню Йорку, відчинений щодня, до понеділка — від 1 год. по пол., до 11 ввечорі.

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

ПРО ОДИН РІД ЗБРОЇ УПА

(Закінчення зі ст. 2)

приміщеннями, і вистачаючими харчами. Зайці продукують багато гною. Він не чуть не гірший від кінського, а вигідніший для нас тим, що вже при своєму складанні розтрушується по полі і не потребує вивожування зі стайні в поле та ручного розкидування, як гній корів, чи коней. До того, зайці угноюють завжди найкраще ті ділянки наших ланів, які найдальше положені від людських осель і до яких гною досі не довозилося... Тяглова сила зайця не чуть не менша від такої ж зле перезимованого коня, тяглової сили якого ледь вистачає на те, щоб тягнути за собою свої власні ноги. Швидкість зайця далеко залишає за собою найбільшу швидкість найкращого, не лише колгоспного, але й одноосібного коня. Трудно навіть уявити собі, скільки гектарів, за 8 годин праці міг би виклаcти плуг, запряжений зайцями.

Беручи до уваги вартість зайця для соціялістичного сільського господарства, нарада передовиків тваринництва в Москві пропонує:

1) Взяти на облік усіх зайців, зайчих і зайченят.

2) В кожному колгоспі створити зайчо-молочну ферму. Колгоспних доярок навчити розрізняти зайця від зайчихи, щоб уникнути можливих непорозумінь при намаганнях доїти того, хто не надається до доїння.

3) Прикріпити до кожного зайця молодіжну комсомольську бриґаду для збирання розгублюваної зайцем шерсті. Цю шерсть здавати на „заготзайшерстпункти".

4) До кожної пари дорослих зайців прикріпити одного „зайчуха" (з колишніх конюхів). Зобов'язати їх до посівної кампанії, привчити всіх зайців ходити в упряжі, а самим привчатися поспівати ходити за плугом, запряженим зайцями. Рівночасно розпочати масовий виріб упряжі. Для цієї цілі можна переробити всі волячі і коров'ячі ярма.

Відозва кінчається перестoрогою перед намаганнями використовувати тяглову силу зайчих і намаганнями змушувати зайців до доїння, бо „зайчихи, яких запрягали в плуг, катеґорично відмовлялись родити зайчат і давати молоко", а „зайці, яких примушували до доїння, не хотіли ходити в плузі". Нарада, одначе, стверджує, що ця пересторога є тільки тимчасова, бо є можливість, що „наша большевицька партія переконає зайчих у можливості для них ходити в плузі, а зайців — у можливості доїтися". І, врешті, урочисте закінчення: „Хай живе наше нове соціялістичне тваринництво! Хай живе його надхненник і організатор — тов. Сталін!"

Але, пора вже кінчати. Робота, яку почали сл. пам. друзі Йосип Позичанюк і Дмитро Карпенко продовжується. Боротьба, що вони її вели ще вісім рків тому, невгаває. Серед відгомону цієї боротьби лунає дальше повстанська пісня, несеться буйний, здоровий сміх.

Боротьба важка, дуже важка, вона ж відбувається серед страхітливих, невиданих в історії умов. Повсякденно вона вимагає жертв, великих жертв. Як великою мусить бути ідейно-моральна сила цих бійців, коли вони можуть ще серед усіх цих страхіть співати свої пісні, коли вони ще можуть сміятись.

(Кінець)

НОВИЙ ТИП РАКЕТНОГО СОВЄТСЬКОГО ЛІТАКА

Вашинґтон. — Фаховий орган американського літунства „Ді Амерікен Авіейшен Дейлі" повідомляє, що Совєти посилено будують новий швидкісний тип ракетного літака, — модель 150 середньої поємности бомбовика. Стаття твердить, що цю вістку отримано з вірогідних джерел, які мають контакт з повітроплавством поза залізною заслоною. Новий літак спроможний розвинути швидкість 650 миль на годину, він має два ракетні мотори й може понести 17,500 фунтів бомб. Збудовано його працею німецьких інженерів, з яких головний — др. І. Бааде був колись чільним інженером заводів Юнкерса в Німеччині.

● **Федеральне Слідче Бюро** арештувало 14 осіб у Савт Каролайні за схоплення й побиття прутами фармера Джорджа Сміта з Ніколс, ще 21 жовтня 1951 р. Побиття допустилися члени тайного товариства — Ку Клакс Клен.

● **„Одвертий дім"** для гостей з Ню Йорку, що приїхали до Вашинґтону на інавґурацію президента Айзенгавера втримував губернатор Томас Дюї. Прийняття відбувалося в готелі Албіон Таверне, де була приміщена квартира нюйоркської республіканської делеґації.

● **Невистрілені російські гарматні кулі** знайдено на полях вправ воєнної фльоти коло Лейкгорст, у стейті Ню Джерзі. Вони походять з першої світової війни і були закопані під землею. Влада не прив'язує жадної політичної небезпеки до знахідки.

● **Нову пісню** для нового президента співали на інавґураційному балі у Вашинґтоні. Її склав член Республіканського Комітету Ван Ален з Род Айленд. Пісня починається словами: „Добрий вечер, Пане Президенте, я здіймаю мій капелюх перед Вами!"

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

Замість квітів на могилу бл. п.
дир. ВОЛОДИМИРА БЛАВАЦЬКОГО,
не тільки визначного діяча української сцени та театрального мистецтва, але також великого прихильника українського спорту та спортового діяча, — Юніори У.А.С.Т. „Леви" в Шікаґо (мистці Америки 1951-52) складають $5.00 на Український Народний Фонд.

За Юніорів УАСТ „Леви"
Роман Дублянниця.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ВЕСТ ЮТОН, ПА. — Відділ 438 повідомляє, що річні збори відбудуться в суботу, 24. січня, в год. 7. ввечорі. Проситься всіх членів прибути і вибрати уряд на цей рік. Також проситься членів, що ще не зложили на Союзівку, зложити на зборах. Члени, що довгують, повинні вирівняти свій довг. — Т. Савчук, предс.; С. Терлецький, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Управа 25 відділу УНС повідомляє своїх членів, що річні загальні збори відділу відбудуться дня 28. січня 1953, о год. 7. ввечорі в приміщенні УНС при 81-83 Grand St., Jersey City, N.J., з таким порядком: 1. Звіт уступаючої Управи. 2. Звіт контрольної Комісії. 3. Вибір нової Управи і контрольної Комісії. 4. Внески. Проситься всіх членів прибути точно в означеній годині. — Управа 25. відділу.

ЛОРЕЙН, О. — Відділ 50 повідомляє, що річні збори відбудуться в неділю, 25. січня 1953 в церковній залі 2304 E. 34th St. Проситься всіх членів і члениць прибути на ці збори, бо буде справоздання уряду і вибір уряду на рік 1953. Також є інші важні справи до полагодження. — П. Яців, предс.; Н. І. Сикута, секр.

СХІДНЕ ТОРОНТО, ОНТ. — Повідомляється Тов. Молода Україна, від. 478, що річні збори відбудуться в суботу, 24. січня, в домі голови відділу, в год. 7, ввечорі, 208 Ontario St. Проситься всіх членів прибути і вибрати управу на 1953 рік. Вразі не присутности відповідної кількости членів на час, збори відбудуться 1 годину пізніше і будуть правосильні. — М. Остапчук, голова; П. Фединчук, секр.

НЮ БРУНСВИК, Н. ДЖ. — Тов. Запорожська Січ, від. 353 повідомляє своїх члениць і членів, що річні збори відбудуться в неділю, 25. січня, о год. 2. точно пополудні, при 306 (Сомерсет вул.) Somerset St., в парафіяльній залі. Проситься всіх членів прибути на збори бодай раз в році. — Н. Василюк, секр.

ВЕСТ ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. Згода від. 62 повідомляє, що річні збори відбудуться в неділю, 25. січня, о год. 2. по полудні, в домі секретаря, 6009 Joseph St. Проситься всіх членів бути присутніми. — Уряд.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Чорноморська Січ, від. 14 подає до відома, що місячні збори відбудуться в неділю, 25. січня, в 3. год. сполудня, в Січовім Домі при 508 — 18 Евеню. Проситься всіх членів прибути на збори, бо маємо важні справи до полагодження. Проситься приносити місячні вкладки скоріше, щоб уможливити висилку розмету перед першим до головної канцелярії. Члени, котрі не заплатять на час будуть суспендовані згідно зі статутом УНСоюзу. — М. Васараб, предс.; М. Демків, кас.; М. П. Отрок, секр.

Посмертна Згадка

АННА ВЛАСЕНКО, členкиня Тов. Запорозька Січ відділ 347 УНСоюзу, в Бриджтон, Н. ДЖ., померла 28. грудня 1952 р. Покійна прожила 71 років. Походила з села Черниxів, повіт Тернопіль. Полишила у великім смутку 3 дочки замужні й одного сина, який є професором у вищих школах, 9 внуків і одного правнука. Похорон відбувся 31. грудня при участи Родини, Знайомих і членів Товариства до Укр. Кат. Церкви на Carmel Road. Покійну поховано на Overlook Cemetery, Bridgeton, N. J. — В. Й П.!

Гр. Тимчій, секр.

ТАРЗАН, ч. 2992. Зловлений на гарячому вчинку.

„Звичайно", хихотів Вонґ, показуючи ключ. „Один із моїх обов'язків як дорадника королеви — це наглядати за її льохом із скарбом".

„Я боюся, д-ре Вонґ!", призналася Бетті. „Коли б нас зловили — це значить негайну смерть".

Бетті боязко спостерегала, як Вонґ Тай злорадісно заглиблював зажерливі руки в купи блискучих самоцвітів.

„Вірний Вонґ Тай!", глузувала Мераля. „Така глибока вірність мусить бути справедливо нагороджена! Провадь їх, М. Люнґо!", вона наказала. „До залі жертви!"